

วาทิต กันตะเพ็ง 2550: ศึกษา โครงสร้างตลาดและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ไทยจากการควบรวมกิจการของธนาคารต่างประเทศ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย, Ph.D. 133 หน้า

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญที่สุดในตลาดเงิน โดยมีหน้าที่เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนและส่งผ่านปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ จากความสำคัญดังกล่าวตลาดธนาคารพาณิชย์ของไตน่าจะเป็นตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์เพื่อให้เกิดสวัสดิการสังคมสูงสุดต่อส่วนรวม แต่ที่ผ่านมาพบว่าตลาดธนาคารพาณิชย์ไทยกลับไม่เป็นเช่นนั้นกล่าวคือมีการกระจุกตัวอยู่ที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่กี่ราย แต่ภายหลังจากวิกฤติการณ์ทางการเงินในปี พ.ศ. 2540 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตลาดธนาคารพาณิชย์จากการที่ได้ยินยอมให้ธนาคารต่างประเทศเข้ามาควบรวมในธนาคารพาณิชย์ของไทยบางธนาคาร ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในระบบธนาคารพาณิชย์มากขึ้น ซึ่งงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ของไทย โดยจะพิจารณาจากดัชนีเฮอร์ฟีนดัล โซรัชแมนที่ใช้วัดการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม และนอกจากนี้จะได้ศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ของไทยโดยใช้แบบจำลองที่ดัดแปลงมาจากงานวิจัยของ B. Adolfo, S. Roberto and S. Natalia (2000) และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2541 -ไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2548 รวมทั้งสิ้น 32 ไตรมาส สำหรับการประมาณค่าจะประยุกต์ใช้วิธี Autoregressive Model

ผลการศึกษาที่ได้พบว่า โครงสร้างตลาดธนาคารพาณิชย์ของไทยมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือมีการแข่งขันเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากการกระจุกตัวของสินทรัพย์และรายได้ที่เปลี่ยนแปลงลดลง และพบว่าตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยซึ่งในที่นี้ใช้เป็นตัวแทนเพื่อวัดการแข่งขันในตลาดธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในอดีต, การเปลี่ยนแปลงของ Non Finance Cost ต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร, อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณของเงินให้สินเชื่อ, อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณของเงินฝาก และการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืน 14 วัน ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือรวมทั้งค่าดัชนีเฮอร์ฟีนดัล โซรัชแมนกลับพบว่ามีความสัมพันธ์กับการแข่งขัน แต่ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

การศึกษารังนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลในช่วงหลังวิกฤติการณ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มียุติภัยภายนอกมากมายที่อาจมีผลต่อการศึกษา เช่น กฎระเบียบต่างๆ จากธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ทำให้แต่ละธนาคารต้องเร่งแก้ไขปัญหาของตน จึงส่งผลให้ข้อมูลที่ใช้ศึกษาไม่สามารถสะท้อนถึงการแข่งขันได้ดีเท่าที่ควร ประกอบกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ยังไม่มีผู้ศึกษามากนักอาจทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ละเลยตัวแปรบางตัวที่สำคัญบางตัวได้ ดังนั้นหากสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวน่าจะทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Watis Guntapeng 2007: Study of Thai Commercial Banks's Structure and Factors Affecting Competitiveness from Merging by Foreign Banks. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Miss Kanokwan Chancharoechai, Ph.D. 133 pages.

Commercial bank is one of the most important institutions in the financial market as it is an intermediary in exchanging money and transferring money to the economy. Because of those roles, free competition is vital in the banking industry. However, in the real world, the banking structure is seem to be strong dominated by a few dominant commercial banks which threat oligopoly competition in Thai's commercial market, as a whole. The trend of oligopoly in the banking industry has presented since a consequence of the Asian financial crisis in the year 1997 due to the allowance of foreign banks to flow into Thai market, in a form of mergers and acquisitions. Therefore, this study has 2 objectives. The first purpose is to study Thai Commercial Banks's Structure changes by considering the Hirfindhal-Hirschman index which measures the intensity of competition. Another purpose is to study the other relevant variables which have effects to Thai commercial bank competition by applying B. Adolfo, S. Roberto and S. Natalia (2000) model and so on. The data set used here is secondary data from 1st quarter 1998 to 4th quarter 2005 with the total of 32 observations. In other to estimate AR(q) model for estimation, this study applies.

The result of this study indicates that Thai Commercial Banks's Structure had more competitive, as the decline of profitability in the entire banking industry decline. The proxies of commercial bank competition, namely, growth of net interest margin of the previous period, change in non finance cost to total assets, growth rate of loan amount, growth rate of percentage of deposit amount, change in a 14-days Repurchase Rate.

However Thai Commercial Banks's Structure had more competition, the large bank can possibly seek for exceed profit from the market. Because the data set used after financial crisis, the results may not be sufficiently applied in the future due to different economic environment. In this study has ignored an important variable such as the Bank of Thailand regulations which determine each bank to accelerate to resolve the problem, this study area would will be extended.